

Udskriftsdato: 15. december 2025

VEJ nr 10520 af 10/10/2014 (Gældende)

Vejledning om særlig godtgørelse

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer:
Beskæftigelsesmin.,\Arbejdsskadestyrelsen, j.nr. 2014-
0019615

Vejledning om særlig godtgørelse

(Tillæg til vejledning om erstatning ved dødsfald)

Forord

Denne vejledning om særlig godtgørelse til efterladte er skrevet af Arbejdsskadestyrelsen på baggrund af praksis i Arbejdsskadestyrelsen og Ankestyrelsen. Vi har desuden inddraget eksempler fra Erstatningsnævnets praksis efter erstatningsansvarsloven.

Vejledningen er udformet således, at den kan anvendes af Arbejdsskadestyrelsens medarbejdere og andre, som har interesse i vores praksis på området.

Vejledningens eksempler er retningsgivende. Det betyder, at forholdene i den enkelte sag kan føre til en anden afgørelse end beskrevet i vejledningen.

Indholdsfortegnelse

1. Loven

2. Baggrunden

3. Handlingen – forsæt/grov uagtsomhed

4. Personkredsen – hvem kan få godtgørelsen?

5. Praksis

5.1 Ægtefælle, samlever og registreret partner

5.2 Mindre børn og deres forældre

5.3 Voksne børn og deres forældre

5.4 Søskende

6. Godtgørelsens størrelse

7. Hvis du vil vide mere

Resumé

Betingelser for tilkendelse af særlig godtgørelse:

- Dødsfaldet skal være sket ved en forsætlig eller groft uagtsom handling, altså som regel ved en (straffe-)lovovertrædelse

- Særlig tilknytning til afdøde (som udgangspunkt samme bopæl)
- Ægtefælle/samlever og hjemmeboende børn kan normalt få godtgørelse – samt voksne søskende, der har boet sammen i flere år
- Søskende i øvrigt og forældre til voksne børn kan normalt ikke få godtgørelse
- Beløbet er normalt 100.000 kr., men kan undtagelsesvis være større eller mindre

1. Loven

Det er § 23 i arbejdsskadesikringsloven, der giver hjemmel til at tilkende særlig godtgørelse i særlige tilfælde. Reglen indgår i lovens kapitel om ydelser til efterladte:

§ 23. Er dødsfaldet forvoldt forsætligt eller ved grov uagtsomhed, kan der tilkendes en særlig godtgørelse til de efterladte, der stod afdøde særligt nær.

Stk. 2. Ved vurderingen af, om der skal betales godtgørelse efter stk. 1, og ved fastsættelsen af godtgørelsens størrelse skal der lægges særlig vægt på karakteren af skadevolderens handling og på den lidelse eller krænkelse, som må antages at være påført den eller de efterladte.

2. Baggrunden

Hensigten med reglen er at give godtgørelse til de efterladte, når et dødsfald har medført en ekstraordinær følelsesmæssig belastning.

Tilkendelse af særlig godtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven forudsætter, at dødsfaldet kan anerkendes som en arbejdsskade (ulykke). Der skal desuden være tale om et dødsfald, som er forårsaget af en eller flere andre personer, enten med forsæt eller grov uagtsomhed.

Der er tale om en såkaldt fakultativ regel. Det betyder, at Arbejdsskadestyrelsen kan vælge at træffe afgørelse om ydelsen, når det efter vores vurdering er relevant. Derudover kan efterladte bede om, at vi træffer afgørelse. I langt de fleste sager om dødsfald som følge af arbejdet er der ikke grund til at træffe afgørelse om ydelsen.

Ved indførelsen blev det fremhævet, at godtgørelse for ikke-økonomisk skade forudsætter visse objektive kriterier for at undgå retsusikkerhed. Der stilles derfor krav både til handlingens karakter og om særlig tilknytning mellem afdøde og efterladte.

Dødsfaldet skal ud fra en generel betragtning være egnet til at medføre særlig lidelse eller krænkelse hos de efterladte. Det er derfor først og fremmest forsætligt drab, der kan medføre godtgørelse. Ved grov uagtsomhed er det en forudsætning, at der desuden er øvrige omstændigheder, der medfører en særlig belastning. Som eksempler kan nævnes, at ofret har været udsat for omfattende vold eller seksuelle overgreb inden døden eller er død på en særligt pinefuld måde.

Ved forsætligt drab kan omstændigheder som disse efter en helt konkret vurdering medføre forhøjelse af godtgørelsesbeløbet ud over de 100.000 kr. (Se afsnit 6)

Det er ikke en forudsætning, at efterladte har fået en psykisk skade. Oplysninger om den efterladtes tilstand indgår derfor ikke i vurderingen.

Reglen gælder for sager, hvor dødsfaldet er indtruffet efter den 1. januar 2004.

Der findes en tilsvarende bestemmelse, indført i 2003, i erstatningsansvarsloven. Det var hensigten ved indførelsen i arbejdsskadesikringsloven, at praksis efter de to love skulle være ens. Praksis efter erstatningsansvarsloven er derfor også beskrevet i denne vejledning, hvor det er relevant.

Vejledningen erstatter afsnit 7 i Arbejdsskadestyrelsens vejledning om erstatning ved dødsfald af 7. marts 2005.

3. Handlingen - forsæt/grov uagtsomhed

Vi kan kun tilkende særlig godtgørelse i tilfælde, hvor tilskadekomne er død på en måde, der ud fra en generel betragtning udgør en særlig følelsesmæssig belastning eller krænkelse af de efterladte.

Det er derfor først og fremmest forsætligt drab, der kan medføre godtgørelse. Ved grov uagtsomhed er det en forudsætning, at der desuden er øvrige omstændigheder, der medfører en særlig belastning.

Det er ikke en betingelse, at gerningsmanden er dømt for en forbrydelse efter straffeloven, men det vil ofte være tilfældet.

Selv om gerningsmanden ikke kan straffes på grund af ung alder eller utilregnelighed på grund af sindssygdom eller lignende (straffelovens § 16), kan de efterladte få særlig godtgørelse.

Hvis skyldsspørgsmålet er afgjort ved domstolene, indgår rettens vurdering af spørgsmålet om forsæt/uagtsomhed i arbejdsskadesagen. Hvis gerningsmanden ikke er fundet, tager Arbejdsskadestyrelsen stilling til graden af forsæt. Vi foretager en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder. Ved vurderingen af, om der er tale om grov uagtsomhed, lægger vi vægt på, om gerningsmandens adfærd har medført en åbenbar risiko for skade/dødsfald.

Eksempel 1 – vurdering af forsæt/uagtsomhed

En drabssag blev anmeldt som en arbejdsskade kort tid efter hændelsen. Der var en mistænkt, som efter et stykke tid blev sigtet i sagen, men der var ikke udsigt til en domstolsafgørelse inden for en nærmere tidshorisont. Vi foretog derfor en selvstændig vurdering af graden af forsæt. Vi vurderede, at overfaldets karakter vidnede om en tilstrækkelig grad af forsæt til, at vi kunne tilkende den efterladte enkemand særlig godtgørelse. Vi lagde vægt på, at der var anvendt en stor kniv som våben, og at tilskadekomne havde fået talrige snitlæsioner ved overfaldet.

Ved vurderingen af, om der er tale om forsætligt drab, er det tilstrækkeligt, at der er et generelt ønske om at dræbe. Det er således ikke et krav, at gerningsmanden ønsker at slå en bestemt person ihjel.

Arbejdsskadestyrelsen har således i en række sager tilkendt særlig godtgørelse til efterladte efter soldater, som er omkommet under udsendelse til tjeneste i udlandet. Det drejer sig i mange tilfælde om påkørsel af vejsidebomber eller beskydning. I disse sager har vi lagt til grund, at der var tale om kamphandlinger med forsæt til at dræbe.

Eksempel 2 – vejsidebombe – forsæt

En soldat var under udsendelse til Afghanistan på patruljetjeneste. Han befandt sig ved siden af patruljens pansrede mandskabsvogn, da denne påkørte en vejsidebombe, som eksploderede. Soldaten blev så hårdt kvæstet, at han afgik ved døden.

Den eksplosion, som soldaten var udsat for, skete som led i kamphandlinger med forsæt til at dræbe. Da dødsfaldet var forårsaget med forsæt, tilkendte vi den efterladte samlever særlig godtgørelse på 100.000 kr.

Ankestyrelsens principafgørelse 11-12 belyser desuden spørgsmålet om tilstrækkelig grad af uagtsomhed/forsæt. Sagen omhandlede en trafikulykke, hvor et tag på en sættevogn fløj af på grund af kraftig vind og ramte nu afdødes bil. Ankestyrelsen var enig med Arbejdsskadestyrelsen i, at der ikke kunne tilkendes særlig godtgørelse. Temaet for afgørelsen var især, om der var en tilstrækkelig grad af uagtsomhed hos skadevolderen.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen både vægt på, at der ikke var tale om uagtsomt drab efter straffeloven, og at der ikke forelå oplysninger om uforsvarlig kørsel.

Eksempel 3 – principafgørelse 11-12 (uddrag af resumé) – ikke grov uagtsomhed

Skadelidtes ægtefælle havde ikke ret til særlig godtgørelse som følge af hans død.

Skadevolderen havde ikke udvist grov uagtsomhed i arbejdsskadesikringslovens forstand, men havde ifølge dom fra Vestre Landsret overtrådt færdselslovens § 67, stk. 1.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det beroede på en konkret vurdering af omstændighederne ved skaden, om der forelå grov uagtsomhed... Det var ikke en betingelse for anvendelse af bestemmelsen, at skadevolder var dømt efter straffelovens § 241.

4. Personkredsen – hvem kan få godtgørelsen?

Der skal have været en særlig tilknytning mellem nu afdøde og den/de efterladte. Det er således de allernærmeste pårørende, som kan få særlig godtgørelse. Som udgangspunkt er det en forudsætning, at der har været fælles bolig.

Da bopælsforholdene har meget stor betydning i vurderingen af den særlige tilknytning, kan der kun undtagelsesvis tilkendes særlig godtgørelse til en efterladt, som ikke var samboende med tilskadekomne

på tidspunktet for dødsfaldet. Det betyder, at sagsoplysningen om særlig tilknytning som regel handler om bopælsforholdene og samlivsforhold/nært slægtskab.

Kun i de tilfælde, hvor disse forhold ikke umiddelbart tyder på en særlig tilknytning, indhenter vi yderligere oplysninger om tilknytningen.

Der indgår ikke økonomiske kriterier i vurderingen af særlig godtgørelse. Der kan således ikke stilles krav om, at samlivet havde medført forsørgelses- eller formuemæssige dispositioner.

Ydelsen kan udbetales til flere efterladte. Se afsnit 6.

Praksis for hver enkelt gruppe af pårørende er beskrevet nedenfor. Der er et særligt afsnit med eksempler.

Ægtefælle, samlever og registreret partner har således normalt ret til godtgørelsen, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. Det er en forudsætning, at samlivet ikke var ophævet ved dødsfaldet. Se afsnit 5.1.

Mindre børn og deres forældre har normalt ret til godtgørelsen, uanset om det er barnet eller en af forældrene, der dør. Ved mindreårige børn er det som udgangspunkt uden betydning, om barnet rent faktisk boede sammen med afdøde. Stedbørn kan efter en konkret vurdering være omfattet. Se afsnit 5.2.

Voksne børn, der er flyttet hjemmefra, og deres forældre har i almindelighed ikke ret til godtgørelsen. Undtagelsesvis kan der være helt særlige tilfælde, for eksempel med meget hyppigt og omfattende samvær, hvor den helt særlige tilknytning må anses for bevaret.

Voksne **hjemmeboende** børn er derimod normalt omfattet. Desuden anses den særlige tilknytning for at være bevaret, hvis et voksent barn er flyttet fra hjemmet kort før dødsfaldet (få måneder), eller hvis barnet flytter tilbage til hjemmet for en længere periode. I disse tilfælde undersøger vi for eksempel, hvor længe der har været fælles folkeregisteradresse, og om det var en midlertidig ordning, eller der var planer om fortsat at have fælles bopæl fremover. Se afsnit 5.3.

Søskende har som udgangspunkt ikke ret til godtgørelsen. Der kan dog være undtagelser.

Det fremgår direkte af lovforslaget ved indførelsen af særlig godtgørelse, at der kan være tale om en søster eller bror, der som voksen i mange år har haft fælles bolig og husholdning med den nu afdøde. Se afsnit 5.4.

Også andre end ægtefælle, samlever, registreret partner, børn eller forældre kan efter omstændighederne være omfattet af bestemmelsen. Arbejdsskadestyrelsens praksis rummer ikke eksempler på dette.

5. Praksis

Dette afsnit rummer eksempler fra Arbejdsskadestyrelsens praksis samt enkelte domme/afgørelser fra erstatningsansvarslovens område.

5.1 Ægtefælle, samlever og registreret partner

Kort samliv

Bopælsforholdene har meget stor betydning i vurderingen af den særlige tilknytning. Det fremgår imidlertid hverken af lov eller forarbejder, at der er bestemte krav til samlivets længde i forbindelse med vurderingen af særlig godtgørelse. Vi foretager derfor en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde og lægger vægt på, om der kan siges at være etableret et samliv.

Eksempel 4 – få måneders samliv – godtgørelse til samlever

En soldat, som blev dræbt i Afghanistan, efterlod en samlever. De havde kun levet sammen i få måneder, inden han blev udsendt. Arbejdsskadestyrelsen lagde til grund på baggrund af oplysninger fra samleveren og CPR-registret, at der var et reelt, etableret samliv, som havde varet nogle få måneder.

Vi tilkendte derfor den efterladte samlever særlig godtgørelse.

Afgørelsen er også udtryk for, at der ikke kan stilles krav om, at der skal være foretaget fælles økonomiske dispositioner som en forudsætning for særlig godtgørelse.

5.2 Mindre børn og deres forældre

Eksempel 5 – mindre børn – godtgørelse

En soldat, som var udsendt til tjeneste i Afghanistan, blev under en husundersøgelse ramt af en eksplosion fra en sprængladning. Han døde umiddelbart efter og efterlod sig tre mindre børn på henholdsvis 12 og 10 år og 8 måneder (samt en enke). Vi tilkendte hvert af børnene (og enken) 100.000 kr. i særlig godtgørelse.

Stedbørn

Eksempel 6 – to stedbørn og et biologisk barn – godtgørelse til alle tre

En soldat, som var biologisk far til et barn og stedfar til to børn, blev dræbt ved en eksplosion i Afghanistan. Vi tilkendte særlig godtgørelse på 100.000 kr. til hvert af børnene (og til moderen). For stedbørnenes vedkommende lagde vi vægt på, at de i en periode på næsten 10 år havde boet sammen med nu afdøde, og at børnene betragtede ham som deres far, selv om de havde et vist samvær med deres biologiske far.

Vi ligestillede således fuldt ud de to efterladte stedbørn med det biologiske barn. Vi foretog en konkret vurdering på baggrund af enkens beskrivelse af forholdene i familien, herunder stedbørnenes tilknytning til deres stedfar, henholdsvis biologiske far.

5.3 Voksne børn og deres forældre

Som udgangspunkt tilkendes der ikke særlig godtgørelse, når et voksent barn – eller forældre til et voksent barn – dør.

Eksempel 7 – fraskilt far – ikke fælles bopæl – afslag

Vi modtog en anmodning om særlig godtgørelse fra en fraskilt far, som ikke havde haft fælles bopæl med nu afdøde siden dennes tidlige barndom. Der var regelmæssigt samvær, men faderen havde i det meste af perioden boet i en anden landsdel. Vi gav afslag på særlig godtgørelse og lagde vægt på, at der ikke var oplysninger i sagen, der tydede på en helt særlig tilknytning i lovens forstand mellem far og søn.

Eksempel 8 – fra erstatningsansvarsloven – (Vestre Landsrets dom af 23. maj 2006) – fraflytning før dødsfaldet – afslag

En ung kvinde blev kørt ned og dræbt den 27. september 2003. Chaufføren blev dømt for uagtsomt manddrab. Hun var flyttet endeligt hjemmefra året før, den 26. oktober 2002. Efter fraflytningen havde hun i to 14-dages perioder haft ophold i barndomshjemmet, senest i august/september 2003 kort før ulykken. Opholdet var midlertidigt, da hun havde fået egen lejlighed og kort efter skulle begynde på en uddannelse.

Landsretten vurderede, at afdødes forældre ikke kunne betragtes som nærtstående i erstatningsansvarslovens forstand (§ 26 a). Uanset at der ikke var grund til at tvivle på, at der havde været et meget nært og fortroligt forhold mellem nu afdøde og forældrene, også efter fraflytningen, udgjorde dette ikke en sådan helt særlig tilknytning, som efter forarbejderne til erstatningsansvarslovens § 26 a kan begrunde, at der tilkendes særlig godtgørelse til forældre til et voksent barn, der er flyttet hjemmefra.

Eksempel 9 – afgørelse fra Ankestyrelsen – ikke helt særlig tilknytning – voksen datter – afslag

Arbejdsskadestyrelsen gav afslag på særlig godtgørelse til en 25-årig kvinde, som var fraflyttet barndomshjemmet mere end 5 år før moderens død. Hun klagede over afgørelsen.

Ankestyrelsen var enig i afslaget og lagde vægt på, at der på trods af oplysninger om en nær relation, hvor mor og datter ofte var sammen og deltog i forskellige aktiviteter, ikke var en helt særlig tilknytning mellem mor og datter i lovens forstand. Der forelå ikke en særlig relation eller beskyttelse imellem barn og forælder. Der blev endvidere lagt vægt på, at datteren ikke var flyttet hjemmefra for nylig, men i flere år havde haft egen bolig.

Hvis der er bevaret en helt særlig tilknytning, har de efterladte dog ret til særlig godtgørelse. Dette eksempel illustrerer bopælsforholdenes store betydning for vurderingen.

Eksempel 10 – hjemmeboende hele livet – godtgørelse til forældre

En soldat afgik ved døden som følge af kamphandlinger i Afghanistan. Han havde altid boet hjemme hos sine forældre og havde også opretholdt forældrenes hjem som bopæl under udsendelsen. Vi tilkendte hver af forældrene 100.000 kr i særlig godtgørelse.

Eksempel 11 – kortvarig, ikke permanent fraflytning inden udsendelsen – godtgørelse til forældre

En soldat blev dræbt ved en vejsidebombe, da han havde været udsendt til tjeneste i Afghanistan i knap et halvt år. Han var cirka 4 måneder inden udsendelsen flyttet i egen bolig efter altid at have boet hos sine forældre. Han havde på forsvarrets anbefaling fremlejet en bolig for at vænne sig til ikke at bo sammen med sin familie. Fremlejeperioden udløb ved den planlagte hjemsendelse fra Afghanistan, og det var aftalt, at soldaten derefter igen skulle bo hos sine forældre, mens han overvejede et uddannelsesforløb eller lignende.

Vi tilkendte hver af forældrene 100.000 kr. i særlig godtgørelse, da vi vurderede, at de fortsat var særligt nærtstående i lovens forstand. Vi lagde vægt på, at fraflytningen ikke var permanent, da det var aftalt, at soldaten skulle flytte ind hos sine forældre igen efter udsendelsen. Det havde også betydning, at konstablen flyttede hjemmefra relativt kort tid før udsendelsen.

5.4 Søskende

Som udgangspunkt er søskende ikke omfattet af bestemmelsen, hvilket er bekræftet flere gange i domspraksis¹⁾. Søskende, der som voksne i mange år har haft fælles bolig og husholdning med nu afdøde, kan dog være omfattet.

Principafgørelse 12-12 afspejler hovedreglen i praksis om søskende. I denne sag var Ankestyrelsen enig i afslaget på særlig godtgørelse til en søster til en soldat, som blev svært kvæstet ved en mineeksplosion i Afghanistan og derefter blev transporteret til Danmark, hvor han døde efter et kort hospitalsophold.

Eksempel 12 – principafgørelse 12-12 (uddrag af resumé) – ikke godtgørelse til søster

... Af forarbejderne til loven fremgår det, at andre end ægtefælle, samlever, børn eller forældre efter omstændighederne kan anses for omfattet af loven. Dette forudsætter, at der har været et sådant forhold mellem den pågældende og den afdøde, at der må antages at være tale om en tilsvarende, særlig følelsesmæssig belastning som følge af dødsfaldet. Det kan for eksempel være en søster eller bror, der som voksen i mange år har haft fælles bolig og husholdning med den afdøde.

I sagen var søsteren ikke berettiget til særlig godtgørelse som følge af sin brors død efter en mineeksplosion. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ikke havde været fælles bopæl eller husholdning siden 1996. Der var ikke oplysninger i sagen om, at søsteren havde et forhold til afdøde, der adskilte sig fra almindelige gode og nære søskendeforhold.

Eksempel 13 – fra erstatningsansvarsloven (Årsredegørelse fra Erstatningsnævnet 2006, j.nr. 06-520-04851) – ikke godtgørelse til søskende

En ung kvinde blev under en skolefest dræbt af en tidligere kæreste med adskillige knivstik. Hendes lillesøster på 7 år, som boede sammen med afdøde hos deres forældre, fremsatte krav om særlig godtgørelse på 100.000 kr. efter den tilsvarende regel om særlig godtgørelse i erstatningsansvarsloven. Hendes anden søster på 20 år fremsatte ligeledes krav om særlig godtgørelse på 125.000 kr. Denne søster var kort før drabet flyttet hjemmefra.

Erstatningsnævnet afslog ansøgningerne under henvisning til, at der ikke i sagen var oplysninger om, at de to søskende havde et forhold til søsteren, der adskilte sig fra almindelige gode og nære søskendeforhold. Nævnet afslog derfor ansøgningen, da det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen om særlig godtgørelse, at personkredsen er afgrænset meget snævert til søskende, der ”som voksne i mange år har haft fælles bolig og husholdning med afdøde”.

Eksempel 14 – fælles bolig – godtgørelse til bror

En soldat var udsendt til militærtjeneste i Afghanistan. Han var på patrulje, da køretøjet påkørte en mine. Han fik svære kvæstelser og afgik ved døden. Han havde i de seneste 6 år været samboende med sin bror, og den fælles bolig blev opretholdt under udsendelsen til Afghanistan.

Vi tilkendte særlig godtgørelse til broderen. Vi lagde vægt på, at de to brødre var særligt nærtstående i lovens forstand, da de havde haft fælles bolig i mere end 6 år på tidspunktet for dødsfaldet.

6. Godtgørelsens størrelse

Godtgørelsen udgør som udgangspunkt 100.000 kr. Beløbet er skattefrit.

Vi fastsætter godtgørelsens størrelse ud fra en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag og tager udgangspunkt i karakteren af skadevolderens handling og den lidelse eller krænkelse, som bliver påført de efterladte ved dødsfaldet.

De konkrete omstændigheder kan i ekstraordinære tilfælde føre til, at vi fastsætter godtgørelsen til et højere beløb end 100.000 kr. Ved uagtsomhed vil der typisk være tale om et lavere beløb.

Den særlige godtgørelse kan udbetales til flere berettigede, der hver især opfylder betingelserne for ydelsen. Der kan eksempelvis ske udbetaling både til afdødes ægtefælle og afdødes børn. Udbetaling til flere berettigede påvirker ikke fastsættelsen af godtgørelsens størrelse.

Arbejdsskadesikringslovens dækning går generelt forud for eventuel dækning efter andre love, for eksempel erstatningsansvarsloven. Hvis et dødsfald er omfattet af begge love, udbetales ydelsen derfor efter arbejdsskadesikringsloven.

Ved forsætligt drab er udgangspunktet, at der tilkendes et beløb på 100.000 kr.

Der er mulighed for i helt ekstraordinære tilfælde at tilkende en højere godtgørelse.

Eksempel 15 – svært kvæstet – hospitalsindlæggelse med flere amputationer – forhøjet godtgørelse

En udsendt dansk soldat blev meget hårdt såret ved en mineeksplosion i Afghanistan. Han blev bragt til et hospital i Danmark, hvor han i de følgende uger undergik flere amputationer, inden han afgik ved døden. Hans samlever, mor og far overværede forløbet på hospitalet. På baggrund af det forsætlige personangreb og det efterfølgende meget belastende forløb på hospitalet fastsatte Arbejdsskadestyrelsen godtgørelsen til 150.000 kr. til samlever, mor og far.

Eksempel 16 – seksuelle krænkelser og forsætligt drab – forhøjet godtgørelse

En kvindelig socialpædagog blev af en klient udsat for seksuelle overgreb og derefter dræbt. Han tilstod drabet og delvist de seksuelle overgreb. Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse, inden der blev afsagt dom i straffesagen.

Vi vurderede på baggrund af overfaldets karakter, herunder de talrige stiklæsioner og det anvendte våben, at der var tale om forsæt.

Da den afdøde før drabet desuden var udsat for seksuelle overgreb, vurderede vi, at den efterladte ægtefælle havde været udsat for ekstraordinær lidelse. Vi fastsatte derfor godtgørelsen til 125.000 kr.

Hvis dødsfaldet er forvoldt ved grov uagtsomhed, skal godtgørelsen normalt fastsættes til et mindre beløb end de 100.000 kr. Det er dog forudsat i loven, at der ikke udmåles helt bagatelagtige beløb.

Eksempel 17 – vådeskud – grov uagtsomhed – lavere godtgørelse

En soldat, som var udsendt til Afghanistan, blev i lejren ramt af vådeskud fra en anden soldat og afgik straks ved døden som følge af kvæstelserne.

Skadevolderen blev ved Østre Landsrets dom idømt 6 måneders fængsel efter den militære straffelovs paragraf 27, stk. 2, og straffelovens paragraf 241. Retten lagde særlig vægt på overtrædelsens grove karakter og det alvorlige forløb.

Arbejdsskadestyrelsen vurderede, at der alene skulle ske en mindre reduktion af godtgørelsesbeløbet og fastsatte derfor godtgørelsen til 75.000 kr. til hver af afdødes forældre.

Begrundelsen var, at der var tale om grov uagtsomhed, hvor adskillige pligter som soldat i forbindelse med våbenbehandling var overtrådt.

7. Hvis du vil vide mere

Lovbemærkninger til § 26 a i erstatningsansvarsloven, jf. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=87997>

Lovbemærkninger til § 23 i arbejdsskadesikringsloven, jf. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=100562> (Arbejdsskadereformen)

Årsberetninger fra Erstatningsnævnet, se http://www.erstatningsnaevnet.dk/da/en_aar.aspx

Justitsministeriets redegørelse til Retsudvalget om godtgørelse efter erstatningsansvarslovens § 26 a samt om erstatning for psykisk skade som følge af dødsfald, juni 2010:, jf. <http://www.ft.dk/samling/20091/almDEL/reu/bilag/575/864319.pdf>

Arbejdsskadestyrelsen, den 10. oktober 2014

TOR EVEN MÜNTER

/ Marie Christine Høeg

¹⁾ Se for eksempel Forsikrings- og Erstatningsretlig domssamling 2011.22